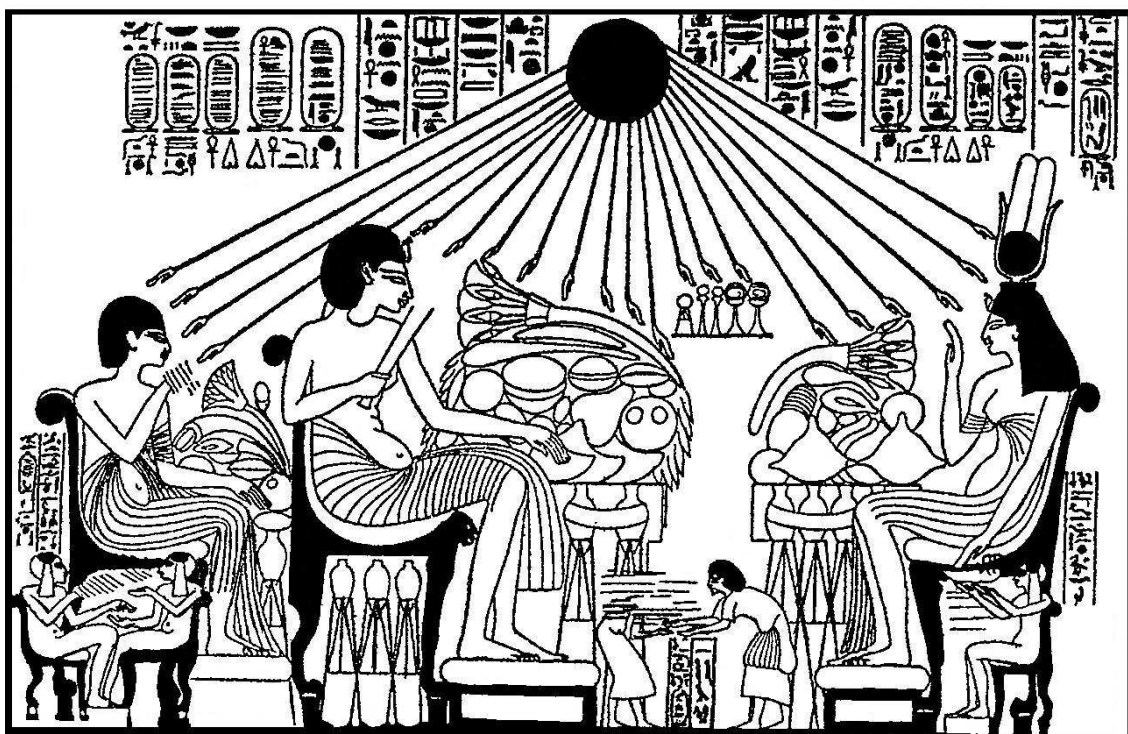

Etapová hra starší kategorie

TAJEMSTVÍ ZAPOMENUTÉHO FARAONA

ZÁMEČEK ROŽELOV POD TŘEMŠÍNEM 2003

TAJEMSTVÍ ZAPOMENUTÉHO FARAONA

Při letošní etapové hře jsme si hráli na objevitele starých egyptských památek a na seznámení se životem starých egyptanů.

První z her se jmenovala „Archeologové a kopáči !“. Hra se odehrávala v lese, kde byly vymezeny naleziště. Na nalezištích byly skryty části nádob. Po vylosování nalezišť pro každé družstvo, mělo každé družstvo nalézt všechny části nádob. V další části tyto nádoby byly sestavovány a lepeny. Všechna družstva se velmi snažila a výsledek byl výborný, protože i ty nejmenší části nádob se členům většiny družstev podařilo najít a zkompletovat.

V další hře se družstva snažila najít tajemné heslo v tabulce písmen. Jednalo se o hru podobné osmisměrce. Hra se zdála jednoduchá, ale pouze tři družstva našla kompletní tajemné heslo bez chyb.

Nejúspěšnější hrou byla etapa s názvem „Za modrou vodní lilií“. Jednoduchá vodní hra, při které se dobře bavili jak hráči tak i diváci. Z pozdějších ohlasů se tato etapa velmi líbila. Díky panu správce byla vodní plocha v přílehlém bazénu bezvadně připravena nejen na tuto hru, ale po celý náš pobyt.

etapa ARCHEOLOGOVÉ A KOPÁČI

Motto:

S kopáči mívali archeologové někdy roztomilé starosti. Ačkoli tenkrát – stejně jako dnes – nebylo v Egyptě obtížné najmout na pomocné práce houfy nezaměstnaných, zůstávala většina badatelů věrna svým dělníkům a převážela je z jednoho pracoviště na druhé i za cenu zvýšeného vydání. To mělo přirozeně svůj důvod. I když bylo dosti obtížné hned na začátku prostým lidem vysvětlit smysl neustálého kopání v písku, jakmile se toto povedlo, dalo snad ještě větší námahu přesvědčit je, aby nálezy nestrkali do záhybů svých dlouhých hábitů a nešmelili s nimi na černém trhu.

Provedení:

1. Vymezit prostor pro vykopávky pro každé družstvo
2. Na tento prostor ukrýt části předmětu (rozbitý květináč)
3. Zakreslit polohu nálezů
4. Nález zrestaurovat
5. Seznámit pouze vedoucí družstev (archeology) s předmětem hry, tito potom seznámí ostatní členy družstva (kopáče) s jejich úkoly (vedoucí si losují o prostory s nálezy, případně si vyberou kresliče ze členů svého družstva)

Pomůcky:

1. Kolíky na vymezení plochy nálezů
2. Tužka a papír pro zakreslení nálezů
3. Předmět nálezů (rozbitý květináč)
4. Lepidlo, lepící páska na zrestaurování nálezů.

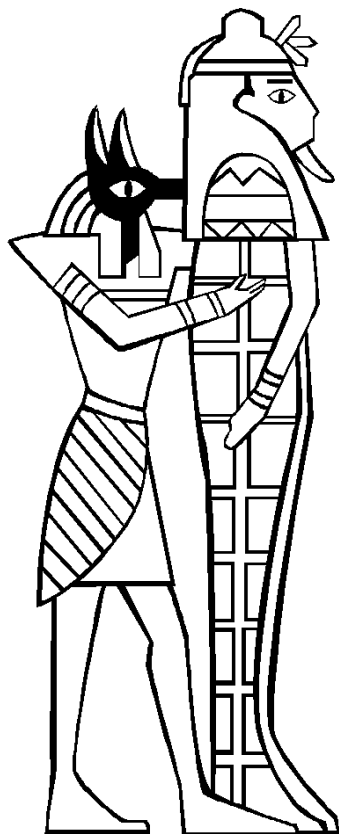
Hodnocení:

1. Zakreslení nálezů (přesnost)
2. Provedení zrestaurování nálezů
3. Uvedení místa nálezů do původního stavu

etapa

VEŠETBY – MALÍ OCHRÁNCI FARAONA

Motto:

Při objevení faraónova hrobu bylo také nalezeno 413 vešetbů (sošek služebníků). Proč právě 413 ? Faraón měl totiž na cestu do podsvětí jednoho služebníka na každý den v roce, jednoho dozorce na každý týden, který v době 18. dynastie trval ještě deset dní a navíc na každý měsíc jednoho vrchního dozorce. Rovnice tedy zněla: $365 + 36 + 12 = 413$.

Sošky služebníků ve faraónově hrobě byly zhotoveny z různého materiálu – z fajánse, alabastru, pískovce, žuly, dřeva a podobně.

Provedení:

Každý člen družstva vytvoří sošku vešetby a tuto dozdobí dostupnými materiály: klacíky, kamínky, korálky, barvy atd.. Každé družstvo by mělo mít jednotící prvek zdobení sošek.

Pomůcky:

Keramická hlína (jíl, formela, modurit), korálky, barvy, lepidla, korálky, přírodní materiál (kamínky, klacíky atd.).

Alternativa – lze vyrobit siluetu sošky z papíru a tuto dozdobit.

Hodnocení:

1. Provedení
2. Nápaditost
3. Spojení jednotícího prvku s vlastní soškou

etapa
FARAÓN A BOTANIK

Motto:

Archeolog a zároveň botanik Percy E. Newberry určil dobu faraónova pohřbu přesně do rozmezí čtyř týdnů. Bylo jaro. Podařilo se mu to pomocí květin a ovoce, které dokázal jednoznačně určit.

V místě krku mumifikovaného těla faraóna ležel věnec z květů, listů a plodů. Newberry identifikoval listy datlové palmy, rozkvetlé chrpy, bobule potměchuti a jedenáct plodů mandragory.

Na hrudi spočívala girlanda z olivových ratolestí, chrp, nati plané petržele a okvětních lístků modré vodní lillie.

Provedení:

1. čas 15 minut na určení rostlin podle předloženého vzoru
2. po odevzdání první části nasbírat co nejvíce rostlin, které si soutěžící pamatují z předcházející části (družstvo vždy pouze jeden vzorek ze zapamatované rostliny a tento pojmenovat).

Prostor:

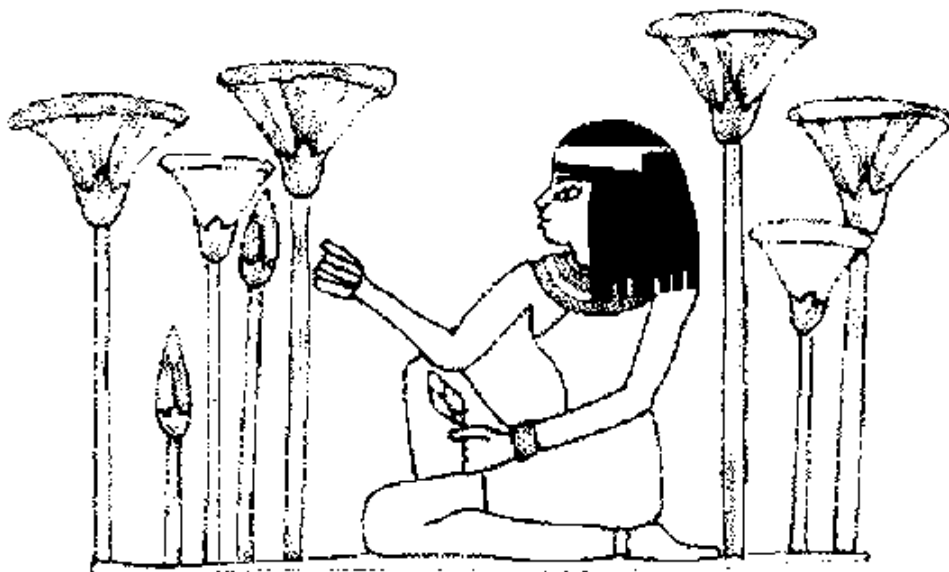
Les, louka

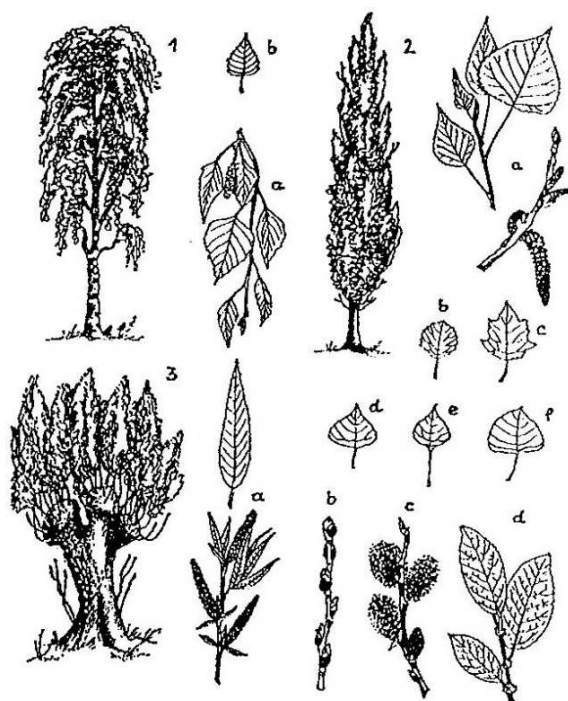
Pomůcky:

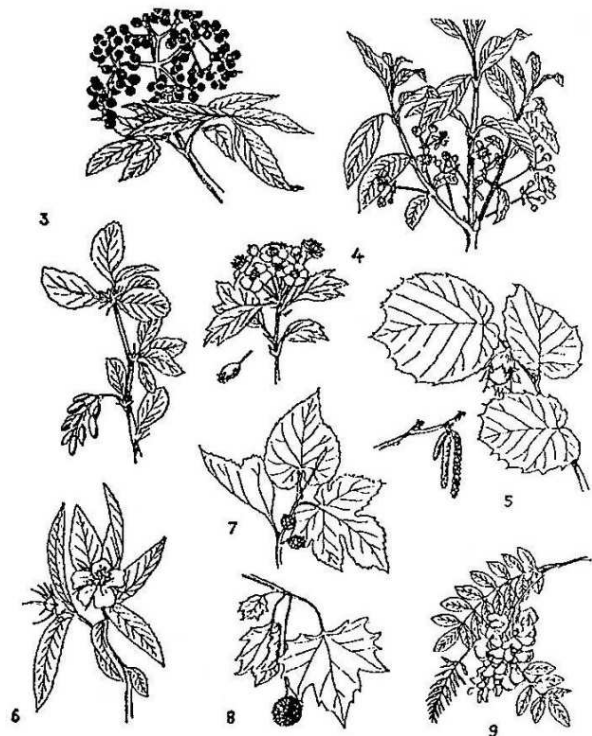
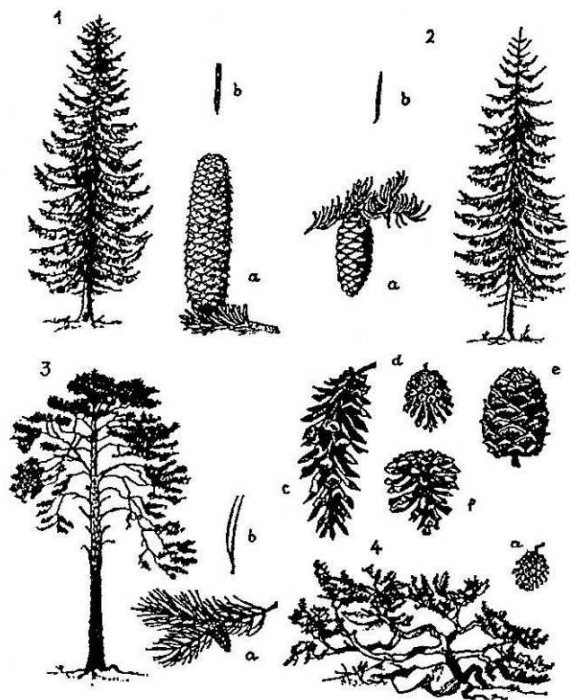
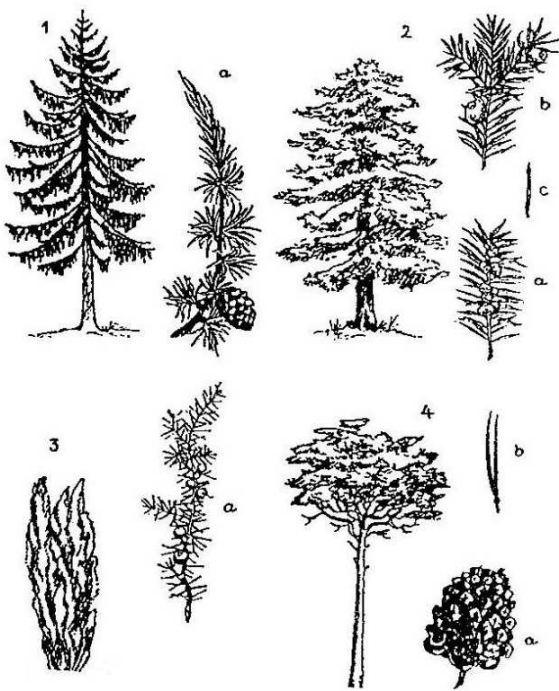
Tužka, papír

Hodnocení:

1. Počet určených rostlin v první části
2. Počet nalezených a pojmenovaných rostlin
3. Chování „v“ a „k“ přírodě

etapa ZA VODNÍ MODROU LILIÍ

Motto:

Ve faraónových nádržích rostla krásná květina zvaná modrá vodní lilie. Jak faraónova manželka, tak i členky harému se s oblibou touto květinou zdobí.

Provedení:

První z členů družstva odstartuje hru nafouknutím balónku až praskne. Další členové družstva postupně přebrodí (doplavou) k balónkům upevněným na druhé straně bazénu (balónky jsou připevněné na provázcích). Balónek soutěžící odváže a stejnou cestou se dostane s balónkem ke svému družstvu (štafeta). Každý z členů družstva odváže po jednom balónku.

Prostor:

Vodní plocha (bazén)

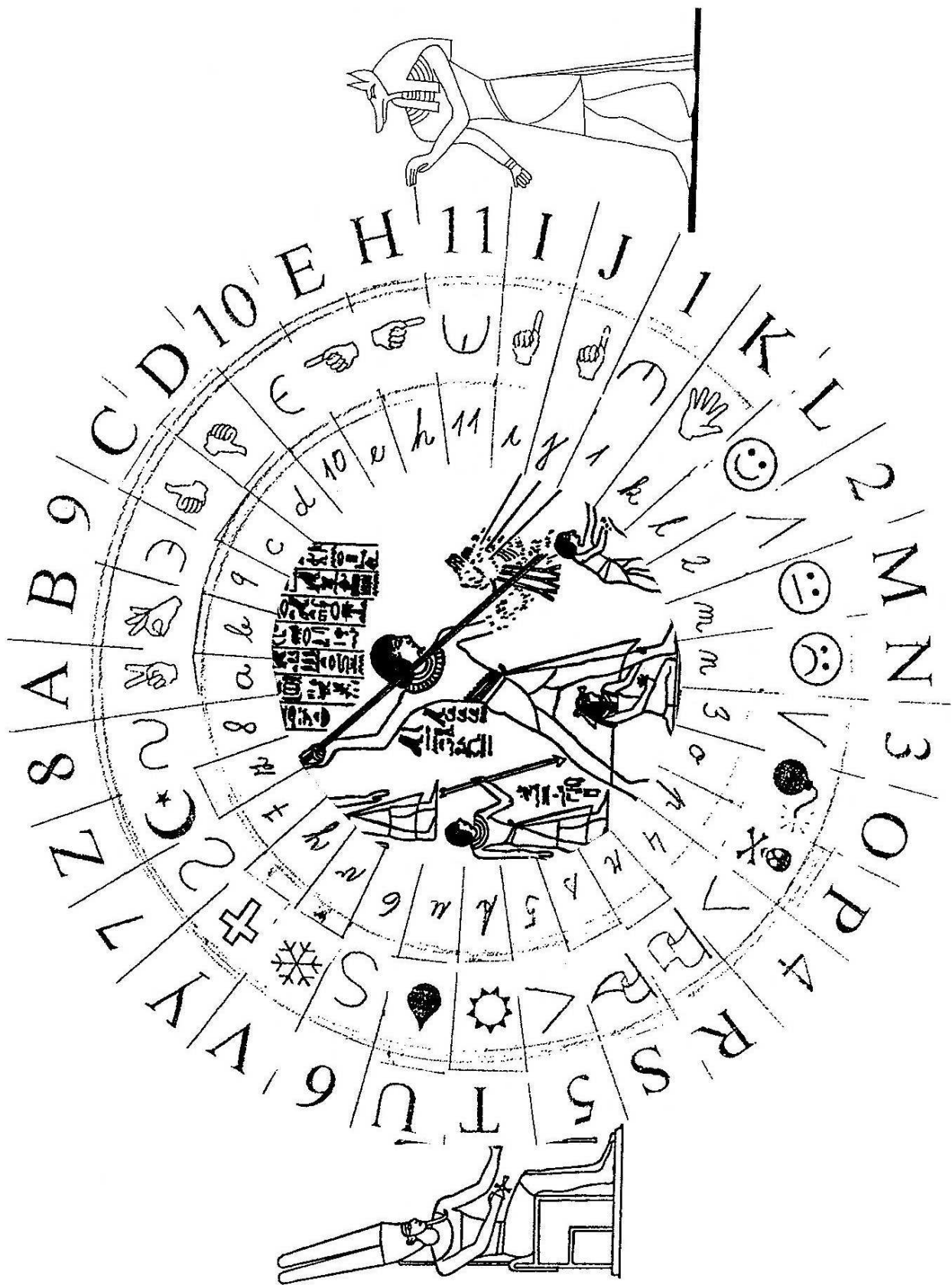
Pomůcky:

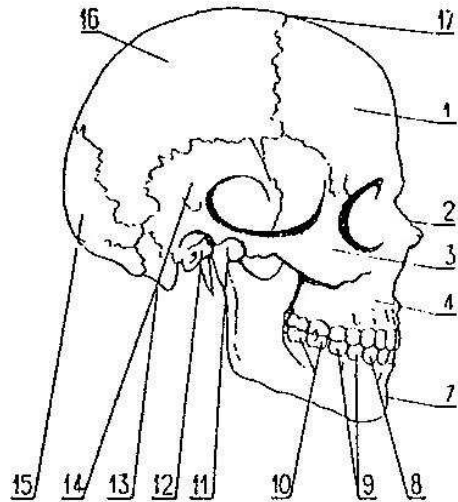
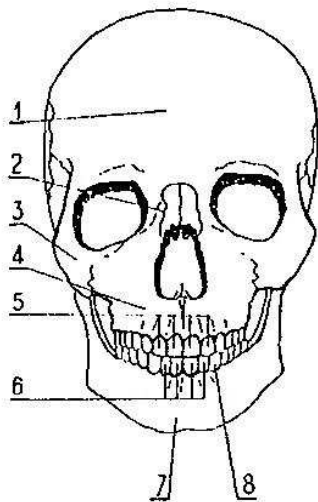
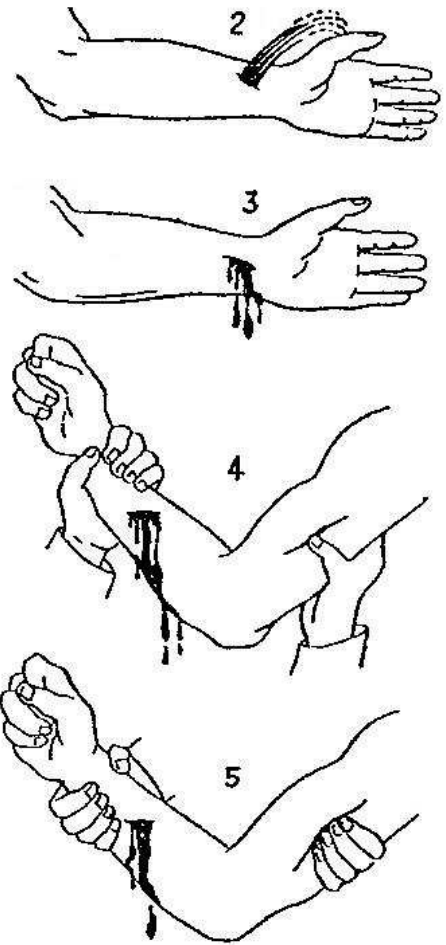
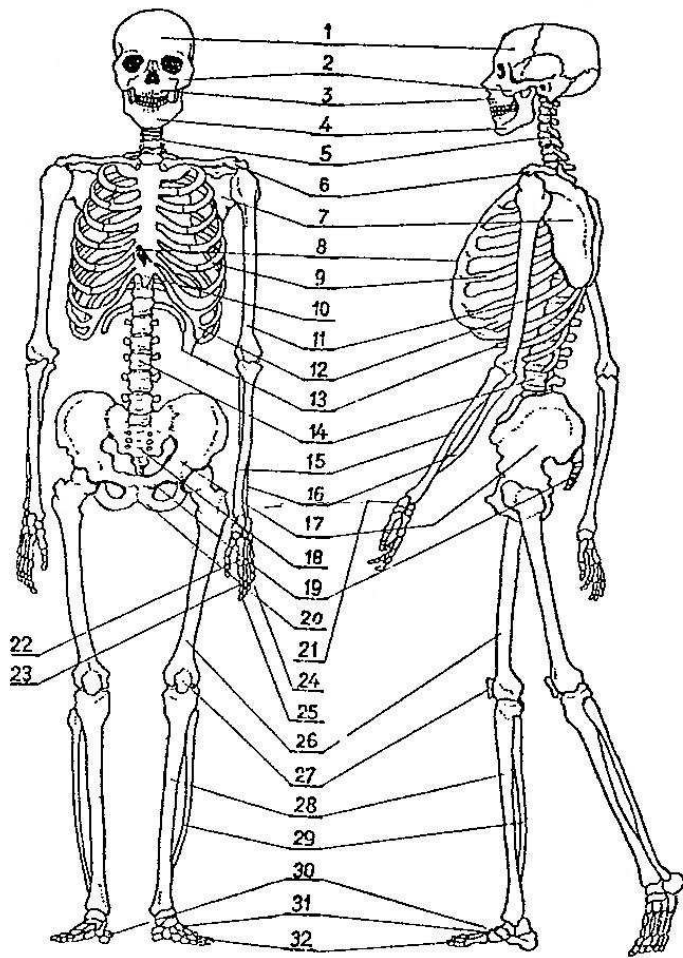
Nafukovací balónky, provázky

Hodnocení:

Čas, za který družstvo štafetově zvládne přinést všechny balónky.

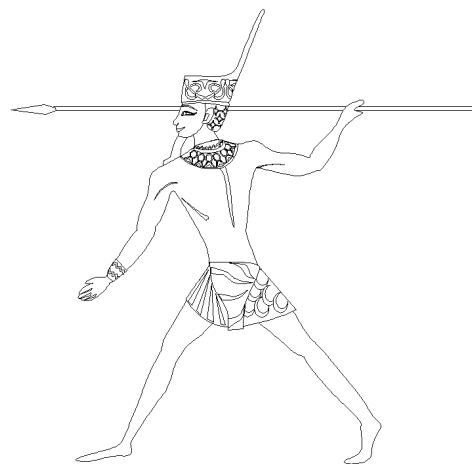

etapa

THUTMOSE III. STAROEGYPTSKÝ NAPOLEON

Motto:

Thutmose III., který na sebe strhl moc roku 1468 před Kristem, se proslavil sedmnácti válečnými výpravami. V chrámovém komplexu v Karnaku nechal zbudovat rozkošnou „botanickou“ síň, v níž dodnes můžeme obdivovat rostliny a zvířata, přivezená faraónem z jeho válečných asijských výbojů. Je mezi nimi i slepice.

Provedení:

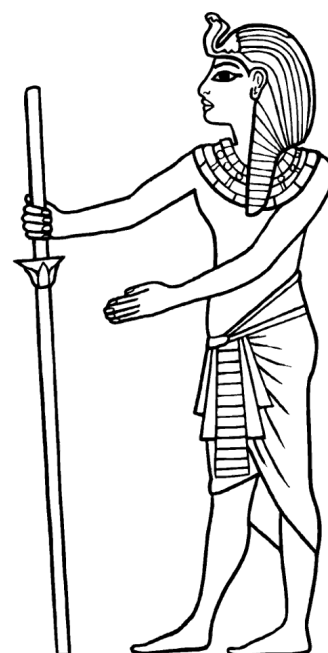
1. družstvo vyrobí 2 – 3 kopí
2. hod vyrobeným kopím na dálku
3. střelba na terč ze vzduchovky

Pomůcky:

Přírodní materiál na výrobu kopí, diabolky, terče, vzduchovky

Hodnocení:

1. hod kopím
2. střelba vzduchovkou
3. chování k přírodě při výrobě kopí

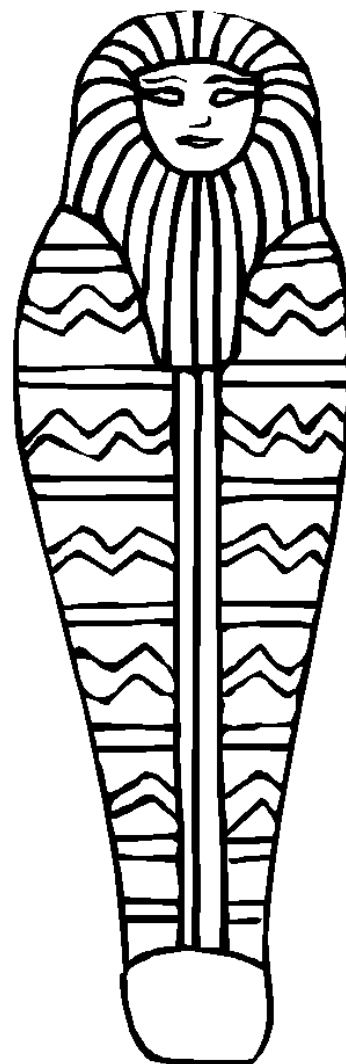

etapa

FARAÓNOVA CESTA DO BOŽSKÉ NESMRTELNOSTI

Motto:

V egyptském náboženství byla hluboko zakořeněna představa převtělení. Ba i Ka mrtvého dočasně opouštěli, aby se do jeho těla opět vrátili. BA byl „živoucí duší“ faraóna, KA jeho ochranný duch nebo „duševní dvojník“, který se s faraónem narodil a přežil jeho smrt. Aby Ba i Ka mohli svou tělesnou schránku zase najít, musela zůstat ochráněna před zkázou. Nadto každá mumifikovaná osoba měla podobu boha zemřelých Usirea, jenž podle víry lidu dokázal mrtvému darovat věčný život.

Provedení:

1. vybrané osoby představující faraóna, případně jeho manželky, zajistit před zbytečným pohybem, připravit pro balzamování (zbavit šatstva – ponechat pouze to nejnútnejší)
2. Ostatní vedoucí představující kněží a balzamovače
3. Dodržet návod k balzamování podle profesora Elliota Smitha (vhodně doplnit)
4. Vhodný ceremoniál k přijetí mezi bohy

Pomůcky:

1. bandáže (toaletní papír, obinadla, obvazový materiál)
2. kadidlo (lze nahradit vonným kořením)
3. na pomazání – olej, barvy, krémy
4. kouzelné amulety (víčka, kamínky atd. – na připevnění provázky)
5. obřadní roucho (krepový papír)
6. posmrtná maska (čtvrtky, barvy)
7. staniol

Hodnocení:

Hodnotí dle celkového provedení vedoucí oddílů

NÁVOD K BALZAMOVÁNÍ

S KOLEGOU Warrenem R. Dawsonem zrekonstruoval profesor Smith podle Káhirského papyru dvanáct pokynů pro balzamovače, z nichž některé jsou velmi složité a nesrozumitelné:

1. Výzva kněžím *vab* posypat hlavu mumie kadidlem.
2. Rozkaz potřít její tělo od krku k patě (hlavu vynechat) olejem z nádoby, v níž jsou rozpuštěny přísady používané při obřadu otvírání úst.
3. Další, ne zcela jasný pokyn, se týká nějakého jiného pomazání a je v něm zmínka o Horových synech, která se dle všeho vztahuje k vnitřním orgánům, balzamovaným odděleně.
4. Příkaz vzývat Horovy syny a vtírat mrtvému mast do zad.
5. Následují rady týkající se natírání zad, přikládání obinadel a vyplňování dutiny lebeční léčivými látkami.
6. Výzva pozlatit mumii nehty a zavinout jí prsty „plátnem ze Saji“.
7. Mumifikátor Anup, hlavní postava mystérií, představovaný knězem, provede předepsaný ceremoniál.
8. Pokračuje dlouhý soupis doporučení, jak balzamovat a bandážovat hlavu, včetně podrobně uvedených magických názvů obinadel, použitých pro jednotlivé části hlavy. Seznamujeme se tak s názvy dlouhé řady bandáží, přikládaných na uši, nosní dírky, tváře, obočí, ústa, bradu a šíji, a se způsobem jejich aplikace. Nakonec měl všechny pruhy plátna přidržen pás látky široký dva prsty a poté byla mumifikovaná hlava polita „hustým olejem“.
9. Návod jak okuřovat hlavu kadidlem a potírat ji olejem a kterak mezi vrstvy obinadel zavinovat určité druhy koření.
10. Podrobné pokyny k promazání rukou mastí, složenou ze stejných dílů květů *amu*, pryskyřice z Koptu a natronu, a k jejich bandážování
11. Pasáž doporučuje, jak mezi vrstvy obinadel na rukou vkládat sošky bohů
12. Rada k potírání a bandážování paží a nohou.

„Těžko si dovedeme představit, že se kněží všemi těmito návody přesně řídili“, píše Elliot Smith, „avšak při svých skromných znalostech techniky bandážování nemůžeme ani potvrdit zda popsána obinadla a ostatní detaily rituálu jsou či nejsou prokazatelné.“.Jedno ovšem zní věrohodně: proces mumifikace musel trvat určitě tři měsíce.

Už jen 17 dnů zabralo bandážování. Tento údaj nejdeme na dvou papyrech, nalezených v polovině minulého století skotským právníkem Alexandrem Henrym Plindem v thébském hrobě soukromníka z období 18. dynastie, kam bylo v ptolemaiovské době uloženo ještě několik mumii.

Plind přišel do Egypta stejně jako lord Carnarvon ze zdravotních důvodů, z dlouhé chvíle se tam začal věnovat vykopávkám a v západních Thébách objevil celou řadu papyrů, dnes po něm pojmenovaných. Podle údajů v obou již zmiňovaných papyrech – jeden popisuje mumifikaci muže, druhý ženy – trvalo mumifikování hlavy sedm dnů, vnitřních orgánů čtyři, po 2 dnech se počítalo na ruce a nohy a po 1 na hrud' a na záda.

Uvedme si citát z Plindova hieratického papyru č. 1: „*Skvostný pohřeb řídí Eset, velká boží matka. Bylo svařeno 206 měr oleje, jako pro posvátná zvířata. Hor, pán pitevny, tě potřel balzámem, Šesmu – pán lisovny vína, který mrtvým podává pohár k napití, navinul vlastníma rukama božská obinadla, aby jimi mohl zahalit tvé tělo. Anup tě nabalzamoval a tvou lebku vyplnil pryskyřicí, zrním bohů, cedrovým olejem, jemným lojem a skořicovým olejem. Všechny údy máš napuštěny myrhou a ovinuty posvátnými obinadly. Vstaň z mrtvých a dvacátého šestého dne čtvrtého zimního měsíce, jehož jméno je farmuti, pohlédni na zimní slunce.*“.

ZDRAVOTNICKÝ TEST

1. Zdravotnickou záchrannou službu přivoláte na celostátně platném tel. čísle:
 - a) 150
 - b) 155
 - c) 158

2. Prudké krvácení z krční tepny zastavíte nejlépe:
 - a) přiložením tlakového obvazu
 - b) přiložením škrtidla
 - c) přímým stlačením prsty v ráně

3. Čerstvé popáleniny se správně ošetří:
 - a) masť na spáleniny, olejem nebo dezinfekčním zásypem
 - b) propíchnutím puchýřů, dezinfekcí a sterilním krytím
 - c) chlazením čistou vodou a sterilním krytím

4. Šok vzniká:
 - a) např. leknutím nebo vystrašením
 - b) po silném krvácení nebo popálení
 - c) např. bolestí při zlomenině ruky

5. Na kterém místě zjišťujeme u postiženého puls (nejjistější místo pro rychlou kontrolu):
 - a) na zápěstí
 - b) na krčních tepnách
 - c) na hrudníku

- 6) Postiženému s podezřením na vnitřní poranění břicha
 - a) se mohou podat tekutiny, kromě těch, které obsahují CO₂ (soda, minerálka)
 - b) lze podat malé množství tekutina a lék tišící bolest
 - c) se nesmějí podávat tekutiny ani jídlo

- 7) Jak uvolníme dýchací cesty
 - a) záklonem hlavy a předsunutím dolní čelisti
 - b) vytažením jazyka a jeho připevněním
 - c) předklonem hlavy

- 8) Při požití kyseliny nebo louhu
 - a) okamžitě vyvoláme zvracení a zavoláme záchranku
 - b) podáme mléko pro neutralizaci, vyvoláme zvracení a zavoláme záchranku
 - c) podáme větší množství vody, eventuelně mléko a zavoláme záchranku

- 9) Jaký je poměr vdechů a stlačení při umělém dýchání a nepřímé masáži srdce
- 2 : 15
 - 5 : 15
 - 1 : 15
- 10) Při poranění oka
- vyjmeme cizí těleso, překryjeme a vyhledáme lékaře
 - uložíme postiženého na záda, zakryjeme obě oči, těleso nikdy nevyjímáme
 - vyplachujeme studenou vodou
- 11) V jakém případě s poraněným nikdy nehýbáme
- při poranění páteře
 - při úrazu dolních končetin
 - při šoku
- 12) Do stabilizované polohy uvedeme zraněného, když:
- je v bezvědomí a nedýchá
 - má drobná poranění
 - je v bezvědomí, dýchá a má hmatný puls
- 13) Při uštknutí jedovatým hadem se
- končetina zaškrtní blíže k srdci, ranka se nechá krvácet - nechodit
 - končetina se zaškrtní v ráně - nechodit
 - ranka se vysaje ústy, postižený může dojít k místu první pomoci
- 14) Napiš jaký je rozdíl mezi úžehem a úpalem
- 15) Napiš jak se projevuje šok a jaká je první pomoc
- 16) Jaké druhy krvácení znáte ?
a)	c)
b)	d)
- 17) Kolik žeber má člověk
- 18) kolik krve má dospělý člověk (v mililitrech)
- 19) Napiš postup při přivolání rychlé záchranné služby

XXXXXX – (ALIAS – HIMALÁJE)

K VLÁDKYNI OBOU ZEMÍ HATŠEPSOVET

**CARTER NARAZIL NA VYKRADENÝ HROB
VYLOUPENÝ MÍSTNÍMI VYKRADAČI,
VRACÍ SE NA POČÁTEK SVÉ CESTY
PRO PENÍZE A VYKOPÁVKY**

**CARTER OBJEVUJE PRVNÍ SCHOD
HROBKY VE SKALNÍM VÝBĚŽKU,
POKRAČUJE V KOPÁNÍ A POSTUPUJE
O 1 STANOVIŠTĚ**

**CARTER SE VRACÍ DO ZÁKLADNÍHO
TÁBORA PRO POMOCNÍKY
A MATERIÁL, ABY MOHL
POKRAČOVAT VE VYKOPÁVKÁCH**

**HNEDE U VCHODU DO HROBKY
OBJEVUJE CARTER ZLATOU
DESTIČKU S NÁPISEM,
KTERÝ HO VEDE ROVNOU K CÍLI**

**CARTER SESTROJIL KLADKOSTROJ,
POMOCÍ NĚHOŽ VYTAHUJE KOPÁČE.
LANO KLADKOSTROJE SE TRHÁ A
CARTER MUSÍ KOPÁČE OŠEŘIT
V PRVNÍM POSTUPOVÉM TÁBOŘE.**

**CARTER OBJEVUJE ZAPEČETĚNÉ
DVEŘE K POHŘEBNÍ KOMOŘE.
TATO CESTA VEDE K CÍLI**

**NA KONTROLU VYKOPÁVEK PŘIJÍŽDÍ
LORD CARNARVON, KTERÝ CARTERA
ZDRŽUJE OD PRÁCE A VOLÁ HO
DO 1. POSTUPOVÉHO TÁBORA**

**CARTER PODNIKÁ NEBEZPEČNOU
CESTU DO CENTRA HROBKY,
DOCHÁZÍ MU KYSLÍK, POMOCNÍCI
HO VYNÁŠEJÍ DO 1. POSTUPOVÉHO
TÁBORA K ODPOČINKU**

ŠIFROVÁNÍ

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
1	k	f	b	i	r	x	k	m	g	d	i	o	a	m	p	t	c	j	m	b	d	z
2	a	h	z	p	m	k	t	u	i	c	v	k	t	a	e	v	m	z	x	m	f	l
3	m	u	b	l	o	a	a	s	j	v	k	r	l	d	a	o	k	m	h	o	d	a
4	n	k	r	j	c	s	d	v	k	r	m	v	h	l	e	v	a	p	f	w	c	a
5	u	k	o	s	h	u	t	v	t	s	o	u	a	k	o	m	c	s	v	e	n	m
6	a	l	n	e	s	h	r	e	v	j	t	c	ch	t	v	r	y	k	n	a	l	c
7	l	o	z	o	k	r	a	d	l	k	r	n	e	o	s	p	i	o	l	n	n	r
8	k	k	e	v	o	o	s	k	d	m	v	a	l	r	k	o	h	o	p	v	h	a
9	a	o	h	o	k	j	e	l	e	v	a	l	b	a	r	m	k	t	z	e	l	m
10	l	p	n	r	r	m	e	t	s	m	r	k	b	b	a	h	g	a	t	l	h	s
11	b	c	a	h	h	e	a	m	j	b	d	n	a	l	s	z	c	k	l	e	c	i
12	u	z	t	d	e	l	a	b	c	a	k	j	t	m	s	v	g	o	l	n	n	a
13	h	u	s	b	l	a	r	a	z	j	e	g	m	a	t	o	t	b	k	j	l	v
14	m	j	r	l	f	s	a	m	t	z	u	g	f	d	a	p	o	b	k	j	l	k

Elév, orba, kras, Velen, klec, meta, okr, vana, kokrhel, kolena, Pavel, konec, bronz, ucho, blecha, med, smrt, kmotr, husa, postel

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
1	k	f	b	i	r	x	k	m	g	d	i	o	a	m	p	t	c	j	m	b	d	z
2	a	h	z	p	m	k	t	u	i	c	v	k	t	a	e	v	m	z	x	m	f	l
3	m	u	b	l	o	a	a	s	j	v	a	r	l	d	a	o	k	m	h	o	d	a
4	n	k	r	j	c	s	d	v	k	r	m	v	h	l	e	m	a	p	f	w	c	a
5	u	k	o	s	h	u	t	v	t	s	o	u	a	k	o	a	c	s	v	e	n	m
6	a	l	n	e	s	h	r	e	v	j	t	c	ch	t	v	r	y	k	n	a	l	c
7	l	o	z	o	k	r	a	d	l	k	r	n	e	o	s	p	i	o	l	n	n	r
8	k	k	e	v	o	o	s	k	d	m	v	a	l	r	k	o	h	o	p	v	h	a
9	a	o	h	o	k	j	e	l	e	o	a	l	b	a	t	m	k	t	z	e	l	m
10	l	p	n	r	r	m	e	t	s	m	r	k	b	b	a	h	g	a	t	l	h	s
11	b	c	a	h	h	e	a	m	j	b	d	n	a	l	s	z	c	k	p	e	c	i
12	u	z	t	d	e	l	a	b	c	a	k	j	t	m	s	v	g	o	l	n	n	a
13	h	u	s	b	l	a	r	a	z	j	e	g	m	a	t	o	t	b	k	j	l	v
14	m	j	r	l	f	s	a	m	t	z	u	g	f	d	a	p	o	b	k	j	l	k

Vatra, test, straka, kresba, bomba, koala, kel, Omar, kmotra, snop, honec, ohon, sehnat, sítko, kotlík, mela, topol, klopa.

MORSEOVKA

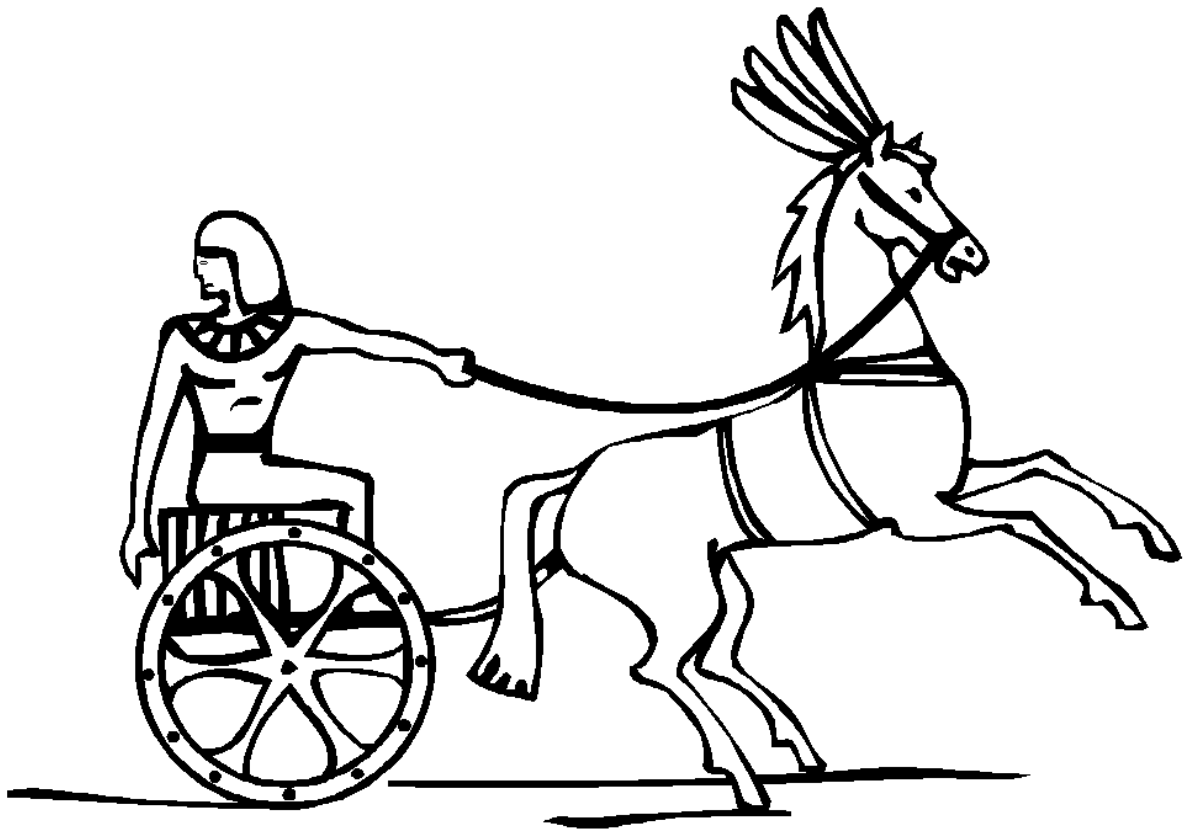
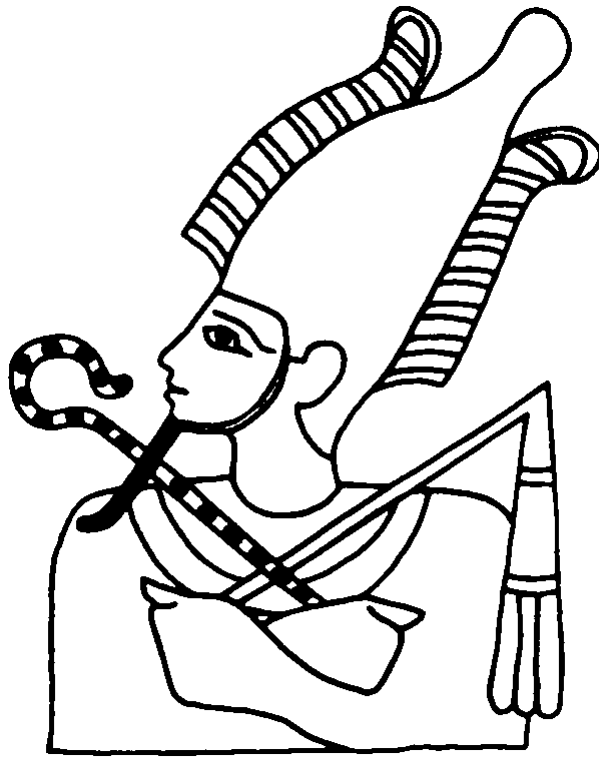
PÍSMENA

A	•-	akát	N	-•	nástup
B	-•••	blýskavice	O	---	ó náš pán
C	-•-•	cílovníci	Ó	----•	
D	-••	dálava	P	•---•	papírníci
E	•	erb	Q	---•-	kvílí orkán
F	••-•	filipíny	R	•-•	rarášek
G	--•	grónská zem	S	•••	sobota
H	••••	hrachovina	T	-•	trám
CH	-----	chvátá k nám sám	U	••-	uličník
I	••	ibis	Ů	••--	
J	•---	jasmín bílý	V	•••-	vyučení
K	-•-	krákorá	W	•--	wagón klád
L	•-••	lupíneček	X	-••-	xénokratés
M	--	mává	Y	-•--	ýgar mává
			Z	--••	známá žena

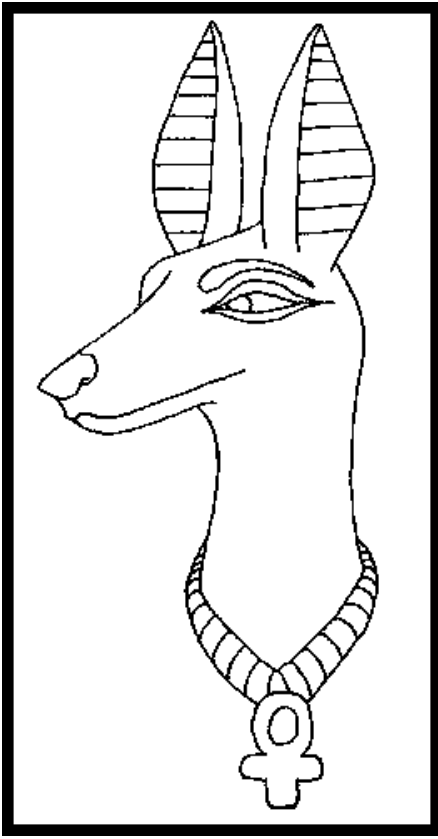
ČÍSLICE

1	•-----	6	-••••
2	••-----	7	--•••
3	•••-----	8	----••
4	••••-	9	-----•
5	•••••	0	-----

FARAÓN

ANUBIS

CLEOPATRA

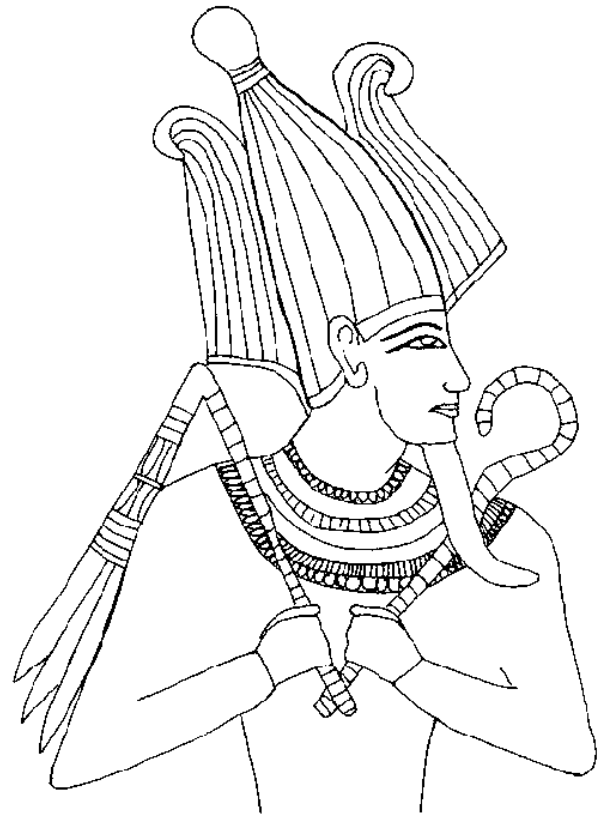
ISIS

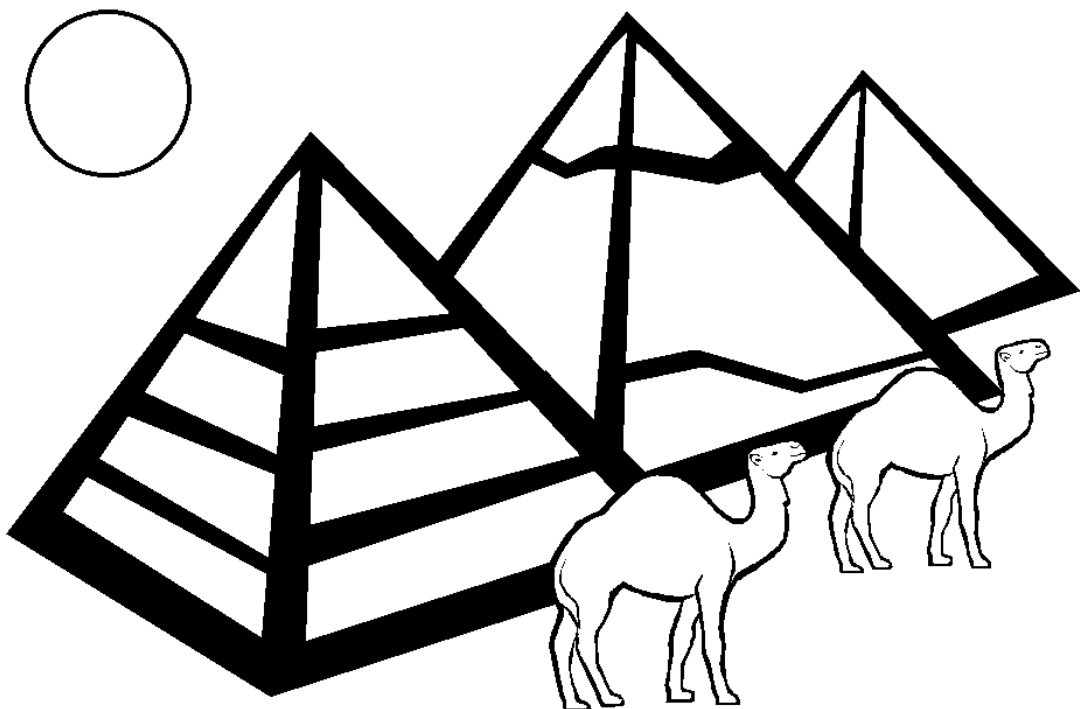
NEFERTITI

OSIRIS

EGYPT

EGYPT

